

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Вченої ради

УДУ імені Михайла Драгоманова

«*Земля*» 2023 р.

Протокол № 7

Проректор з навчально-
методичної роботи

проф. Вернидуб Р.М.

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Фонетика (англійська мова)

Освітньо-професійних програм Середня освіта (Хімія)

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Середня освіта (Географія)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузі знань 01 Освіти/Педагогіка

Спеціальностей 014.06 Середня освіта (Хімія), 014.05 Середня освіта

(Біологія та здоров'я людини), 014.07 Середня освіта (Географія)

Шифр за навчальним планом **ВВ 1.1.02**

Київ 2023

Розробники:

Кузьменко Р.І., доктор філософії, доцент кафедри іноземних мов природничого факультету УДУ імені Михайла Драгоманова

Рецензенти :

Черниш Валентина Василівна, професор, доктор педагогічних наук, завідувача кафедри методики викладання іноземних мов, й інформаційно-комунікаційних технологій Київського національного лінгвістичного університету

Блинова Ірина Анатоліївна, кандидат філологічних наук, зав. кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Обговорено та рекомендовано до видання на засіданні Науково-методичної ради УДУ імені Михайла Драгоманова « 23 » травня 2023 року, протокол № 2

Голова НМР

_____
(підпис)

Роман ВЕРНИДУБ
(Прізвище, ініціали)

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма навчальної дисципліни «Фонетика» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня складена відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 «Гуманітарні науки», затвердженому Наказом Міністерства освіти і науки України 20.06.2019 №869.

Предметом вивчення фонетики є вся звукова система мови: звуки в потоці мовлення, їх закономірні чергування, сполучуваність, акустичні та артикуляційні характеристики. Крім того, в фонетиці вивчаються звукова будова складів і слів, наголос та інтонація.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліна «Фонетика» тематично пов'язана з наступними дисциплінами, що вивчаються згідно з навчальним планом: «Практичний курс іноземної мови», «Іноземна мова», «Лексикологія», «Цифрові освітні технології (педагогічні)», «Академічна культура».

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Фонетика» є ознайомлення студентів з основними поняттями і категоріями сучасної фонетики англійської мови, формування фонематичного слуху, артикуляційних навичок та навичок інтонування мовлення; розвиток фонетичної компетенції студентів, як однієї із складових мовної компетенції, а також практичне застосування отриманих знань, умінь і навичок з даної дисципліни.

Завдання курсу «Фонетика»:

- створити у студентів ґрунтовну теоретичну базу про фонетичні закономірності англійської вимови та інтонаційні зразки;
- забезпечити засвоєння студентами систематичних знань з фонетики;

- сформувати у студентів слухові навички та уміння правильної вимови англійських звуків;
- сформувати у студентів сталі інтонаційні навички;
- розвивати у студентів уміння інтонувати власне емоційно-зabarвлене мовлення відповідно до комунікативної ситуації.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 «Гуманітарні науки», затвердженому Наказом Міністерства освіти і науки України 20.06.2019 №869.

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
		ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі лінгвістики в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
1.	РН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. СК12. Здатність до організації ділової комунікації.
2.	РН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати	ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних

	<p>необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p>	<p>технологій.</p> <p>СК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).</p>
3.	<p>РН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.</p>	<p>ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>СК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p>
4.	<p>РН14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній,</p>	<p>ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>СК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p>

	науковій сферах життя.	
5.	РН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання	ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. СК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

II. Орієнтовний тематичний план

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредитів ЄКТС 90 годин

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма навчання						Заочна форма навчання					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		аудиторні	лекції	практичні (семінарсь)	лабораторн	СРС.		аудиторні	лекції	практичні (семінарсь)	лабораторн	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1 Класифікація англійських голосних (монофтонги та дифтонги)												
Тема 1 Фонетика: завдання та цілі. Мовленнєвий апарат людини.			4		5				2			10
Тема 2 Класифікація голосних в англійській мові. Дифтонги англійської мови.			6		5				1			9
Тема 3 Редукція. Сильні та слабкі форми слів.			3		4				1			9
Змістовий модуль 2 Класифікація англійських приголосних												

Тема 1 Класифікація англійських приголосних.				6		4				1		10
Тема 2 Словесний наголос.				6		4				1		9
Тема 3 Зміни приголосних у мовленні. Явища елізії та асиміляції.				6		4				1		8
Змістовий модуль 3 Ритмічна та інтонаційна структура англійської мови												
Тема 1 Наголос у реченні. Поняття про темп та ритм мовлення.				6		4				1		9
Тема 2 Інтонаційна група та її компоненти. Інтонаційні зразки.				6		5				1		8
Тема 3 Інтонація різних типів речень.				6		4				1		8
<i>Модульна контрольна робота</i>				2								
Разом	90			51		39				10		80

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

1. **Модуль 1 Classification of English Vowels (monophthongs and diphthongs).**
  - 1.1. Lecture № 1. The Subject-Matter of Phonetics. The Organs of Speech.
Seminar № 1. The Reports on the Topic
  - 1.2. Test Work № 1

- 1.3. Lecture № 2. Classification of English Vowels. English Diphthongs.
- 1.4. Seminar № 2. The Reports on the Topic: Phonemes and Allophones
Test Work № 2
- 1.5. Lecture № 3. Reduction. Strong and Weak Forms.
- 1.6. Seminar № 3. The Reports on the Topic: Analysis of cases of Reduction in
1.7. Authentic Texts.
- 1.8. Test Work № 3
2. **Модуль 2 Classification of English Consonants.**
- 2.1. Lecture № 1. Classification of English Consonants.
- 2.2. Seminar № 1. The Reports on the Topic: Transcription and its Main Tasks
- 2.3. Test Work № 1.
- 2.4. Lecture № 2. Word Stress.
- 2.5. Seminar № 2. The Reports on the Topic: Types of Syllables
- 2.6. Test Work № 2
- 2.7. Lecture № 3. Modification of Consonants in Connected Speech. Elision.
Assimilation.
- 2.8. Seminar № 3. The Reports on the Topic: Analysis of cases of Assimilation
2.9. in Authentic Texts.
Test Work № 3
3. **Модуль 3 English Rhythm and Intonation.**
- 3.1. Lecture № 1 Sentence-Stress. Tempo of Speech. Rhythm of Speech.
Seminar № 1 The Reports on the Topic
- 3.2. Test Work № 1
- 3.3. Lecture № 2 Components of an Intonation Pattern. Different Intonation
3.4. Patterns.
Seminar № 2 The Reports on the Topic: Analysis of Different Intonation
3.5. Patterns.
- 3.6. Test Work № 2

- 3.7. Lecture № 3 Intonation in Different Types of Sentences.
- 3.8. Seminar № 3 The Reports on the Topic: Analysis of Intonation in Different Types of Sentences
- 3.9. Test Work № 3

IV. Засоби діагностики успішності навчання

У процесі оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовуються такі види контролю:

- **усний (поточний та підсумковий) контроль:** опитування, бесіда, співбесіда, круглий стіл, конференція, аналітичні доповіді, моделювання ситуацій, виконання тренувальних вправ, презентації;
- **письмовий (поточний та підсумковий) контроль:** реферати, тестові та модульні роботи, вправи на переклад речень та текстів професійного спрямування з іноземної мови на українську та навпаки, оформлення конспекту.
- **самоконтроль студентів:** самоперевірка, взаємоперевірка, самотестування

Модульний контроль відбувається наприкінці курсу у письмовій формі і полягає у перевірці знань і умінь студентів безпосередньо перед заліком.

V. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік: 100 балів – поточна успішність (3 семестр).

VI. Інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні:

1. Посібник з практичної фонетики англійської мови (для студентів 2 курсу факультету іноземних мов) / Укладач: Л.Б. Карпусь – Ніжин: НДПУ, 2002. – 198с.

2. Манси Е.А. English phonetics:Учебник: Фонетика англ. яз. для студентов I-II курсов фак. иностр. яз. – К.: Саммит-книга, 2007. – 256 с.
3. Галатенко Н.А. Английская транскрипция. Учебное пособие с упражнениями и ключами. – 3-е изд. Перераб. – М. : «Ось-89», 2003. – 128 с.
4. Англійська мова. I курс : підруч. для студ. та виклад. вищ. навч. заклад. / М.О. Возна, А.Б. Гапонів, О.О. Акулова [та ін.] ; за заг. Ред. В.І. Карабана. – Вид. 2, випр. та допов. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 568с.

Додаткові:

5. Boost Your Classroom English. Методичні розробки з методики викладання англійської мови для студентів мовних спеціальностей. / Лисенко О.І., Яременко О.О. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. – 120с.
6. Соколова М.А. Практическая фонетика английского языка / Соколова М.А.: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. – 384 с.
7. Kelly G. How to Teach Pronunciation. – Pearson Education Limited. Harlow. England, 2000. – 154 p.

Інформаційні ресурси:

8. Introduction to Phonetics <https://www.youtube.com/watch?v=7mahmMmnSx4>
9. Sounds of English Vowels and Consonants (with phonetic symbols)
<https://www.youtube.com/watch?v=JwTDPu2TE6k>
10. The sounds of English - Phonetic Alphabet - English Pronunciation
<https://www.youtube.com/watch?v=IXdE9asEObQ>
11. Phonetic Chart Explained <https://www.youtube.com/watch?v=JfwVXf10EnI>
12. Introduction to Articulatory Phonetics (Consonants)
<https://www.youtube.com/watch?v=df0RdKuPF9I>
13. Diphthong Sounds <https://www.youtube.com/watch?v=d1HZPx8DuDw>
14. Consonant Pair Sounds https://www.youtube.com/watch?v=zoarwB-7O_c

15. Phonetics Terms: phone, phoneme, allophone
<https://www.youtube.com/watch?v=7eDToaV6tBA>
16. Aspirated sounds <https://www.youtube.com/watch?v=gAUZqgQ8eZ0>
17. English Language Club
<https://www.youtube.com/user/EngLanguageClub/videos>
18. 60 WORDS You're Pronouncing INCORRECTLY! Pronunciation Mistakes | Commonly Mispronounced Words
<https://www.youtube.com/watch?v=FZ1smOuHJIQ>
19. British pronunciation, BBC learning English, Standard Southern British English Pronunciation <https://www.youtube.com/watch?v=G4Z5qngn-48>
20. Silent Letters in English from A-Z | List of Words with Silent Letters | English Pronunciation <https://www.youtube.com/watch?v=KCiOTBcha-o>
21. Pronunciation: Assimilation of /t/ and /p/
https://www.youtube.com/watch?v=i_ohrkQmzdQ
22. Pronunciation: Two different ways to pronounce the English word 'the'
<https://www.youtube.com/watch?v=CQRH4a9Tx4o>
23. Syllables and Word Stress - English Pronunciation Lesson
<https://www.youtube.com/watch?v=Vu6UVwkUgzc>
24. British Pronunciation Lesson - Assimilation
<https://www.youtube.com/watch?v=1hSMB2cOqv0>
25. Sentence Stress in English Pronunciation
<https://www.youtube.com/watch?v=rnJCKda4oWU>
26. English Pronunciation - Sentence Stress
https://www.youtube.com/watch?v=-0G_yZfXJUQ
27. Intonation in English - English Pronunciation Lesson
<https://www.youtube.com/watch?v=A6aE4nceJt8>